

УДК 629.331

О.О. Плахотнік, Д.З.Шматко

УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ АВТОМОБІЛЬНОГО ТРАНСПОРТУ В УМОВАХ РИНКОВИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ

На сучасному етапі економічного розвитку характерною рисою в роботі підприємств автомобільного транспорту є нестабільність внутрішнього й зовнішнього середовища, відсутність своєчасної інформації, що дозволяють забезпечити адекватність прийнятих управлінських рішень.

Керівники різних рівнів автотранспортних підприємств повинні мати можливість у короткий термін оцінити вплив соціально-економічних показників на функціонування підприємств для нейтралізації ризиків і максимального використання наявного його технічного потенціалу.

На автотранспортних підприємствах зосереджені сотні тисяч зразків технологічного обладнання. Разом з тим ефективному його використанню не приділяється достатньої уваги. Слід також враховувати, що автотранспортні підприємства укомплектовані спеціалізованим технологічним обладнанням приблизно на 25 - 30%. Парк автомобілів зростає, потреби в сучасному обладнанні збільшуються. За цих умов важливого значення набуває розв'язання проблеми повного і правильного розподілу та використання технологічного обладнання.

В умовах ринкових перетворень необхідно проаналізувати причини низької ефективності використання технологічного обладнання на автотранспортних підприємствах.

Зниженню ефективності використання обладнання сприяє низький рівень організації ремонтно-обслуговуючого виробництва на АТП та СТО; недостатня кількість висококваліфікованого обслуговуючого персоналу, що приводить до неефективного використання стендів для перевірки технічного стану автомобілів.

Тисячі одиниць обладнання використовується спрацьованими й застарілими. В Україні понад 60 % одиниць обладнання підлягають списанню з цих причин, їх експлуатація знижує ефективність

виробництва. Процес старіння обладнання триває, а можливості оновлення незначні через обмеженість наявних ресурсів. Деякі моделі технологічного обладнання не задовольняють споживачів за ергономічними характеристиками, створюють надмірне напруження в процесі праці, підвищують утомлюваність, знижують працездатність.

Низка моделей технологічного обладнання ще значно відстає від кращих світових зразків за продуктивністю, ступенем автоматизації, безвідмовністю, довговічністю, матеріаломісткістю, площею, яку вони займають, споживаною електроенергією і технічною естетичністю. Головна причина такого стану – недостатня якість застосовуваних вихідних матеріалів і комплектуючих виробів, а також слабка виробничо-технічна база більшості заводів-виготовлювачів.

Невідповідність технологічної структури обладнання структурі і трудомісткості виробничої програми ремонтно-обслуговуючого виробництва на АТП та СТО не дає змоги рівномірно за часом завантажувати основні фонди роботами з технічного обслуговування і ремонту автомобілів.

Підвищення ефективності використання технологічного обладнання пов'язано також з оперативно-виробничим плануванням ТО і ремонту рухомого складу.

Необхідна для оперативно-виробничого планування інформація повинна бути наведена у вигляді двох характеристик вимог на технічні впливи – диспетчерської і технологічної.

Під диспетчерською характеристикою вимог розуміється сполучення робіт з плановим часом їх виконання.

Під технологічною характеристикою вимог розуміється відповідність спеціалізованим постам, ділянкам і технологічна черговість виконання окремих видів робіт, котрі вмістяться у диспетчерській характеристиці цього вимогу.

Для спрощення прийняття управлінських рішень застосовуються спеціальні класифікатори відповідності зовнішніх проявлень поломок і ремонтно-регульовальних операцій, котрі містять наступну інформацію:

- перелік зовнішніх проявлень поломок по агрегатам і системам автомобілів;
- ремонтно-регульовальні операції по усуненню поломок;
- шифри ремонтно-регульовальних операцій;

- нормативна працемісткість виконання ремонтно-регулювальних операцій;
- додаткова інформація про можливість діагностування даної поломки і нормативних значеннях діагностичних параметрів.

Задача оперативно-виробничого управління заключається у забезпеченні реалізації оперативно-виробничого плану і виконання максимальної кількості оперативних вимог при певних ресурсах.

Оперативно-виробниче планування базується на наступних принципах, котрі відтворюють особливості функціонування технічної служби АТП:

- кожний автомобіль, котрий поступає в систему обслуговування, розглядається як складна вимога в загальній черзі, так як для його виконання необхідно провести роботи на декількох різних спеціалізованих постах;
- оперативно-виробниче планування проводиться до початку зміни;
- при плануванні враховуються всі автомобілі, котрі знаходяться у системі обслуговування (на постах або в зоні очікування), а також автомобілі, котрі повинні поступати в систему в відповідності з планом поставки у ТО-2;
- автомобілі, по котрим до початку планування не закінчена інформаційна підготовка, при плануванні не враховуються і автоматично пересуваються на наступний період планування.

У якості критерію ефективності оперативно-виробничого планування приймається кількість автомобілів, відремонтованих за плановий період.

Задача складання оперативно-виробничого плану ремонтів, з урахуванням наведених вище положень, полягає у тому, щоб скласти такий розклад (графік черги виконання робіт) виконання вимог із прийнятих до планування на наступний період, котре забезпечить випуск із ремонту максимальної кількості автомобілів.

Все вище перераховане потребує впровадження наступних управлінських заходів:

- економічна оцінка технологічного обладнання як об'єкта управління, що вимагає управлінської діяльності щодо розробки системи показників оцінки якості й ефективності використання обладнання;

- розробка й економічне обґрунтування заходів щодо вдосконалення управлінських процесів формування, підтримки й розвитку виробничо-технічної бази АТП, що потребує дій по її реформуванню (модернізації, диверсифікації, реструктуризації, тощо);
- розробка й економічне обґрунтування заходів щодо підвищення технічного рівня технологічного обладнання, розробки інженерних управлінських рішень по вдосконаленню технологічних процесів, що забезпечують надання якісних транспортних послуг;
- системне рішення проблем управління й організації впровадження досягнень науково-технічного прогресу, управління процесом оптимального впровадження засобів механізації й автоматизації виробничих процесів, зростання економічної ефективності впровадження на 1 грн. наданих послуг;
- розробка й економічне обґрунтування заходів, спрямованих на підвищення гнучкості, мобільності технологічного обладнання;
- розробка управлінських рішень по освоєнню нової продукції;
 - розробка й економічне обґрунтування заходів щодо ефективного технологічного забезпечення виробництва.

Впровадження цих управлінських заходів дозволить: підвищити рівень прогресивності обладнання, збільшити обсяг надання транспортних послуг, скоротити тривалість технологічної підготовки виробництва на автотранспортних підприємствах.

ЛІТЕРАТУРА

1. Канарчук В.Е., Чигринец Д.А. Совершенствование структур управления авторемонтными предприятиями. – Киев: УМК, 1989 – 94 с.
2. Курников И.П. Развитие производственно-технической базы АТП – Киев: УМК, 1991 – 78 с.
3. Варфоломеев В.Н., Волошина Н.А. Реконструкция и техническое перевооружение предприятий автомобильного транспорта. – Киев: «Вища школа», 1991 – 124 с.
4. Канарчук С.Ф. та ін. Організація виробничих процесів на транспорті у ринкових умовах. – Київ: «Логос», 1996 – 347 с.

Получено 26.10.2006 г.